

Конспект заняття з грамоти для дітей з ЗНМ ІІІр. в старшій логопедичній групі.

Підготувала вчитель-логопед

ДНЗ №6 «Дзвіночок»

М.Вільнянська

Ковка Олена Василівна

Тема: Звуки [с],[с'] та буква «С»

Мета: Познайомити дітей зі звуками [с],[с'], їх артикуляцію, символами та буквою «С».

Закріплювати вміння визначати наявність та місце певного звука у слові.

Закріплювати вміння робити звуковий аналіз слова та ділити слова на склади.

Розвивати слухову увагу, фонематичний слух, мовленнєво-слуховий контроль, інтелектуальні здібності.

Працювати над виразністю мовлення та її інтонаційною окраскою.

Розвивати загальну моторику, дрібну моторику пальців рук і міміку.

Формувати вміння, працювати самостійно, уважно, зосереджено і творчо.

Виховувати зацікавленість до занять і бажання вчитись.

Обладнання: Велике площинне зображення сонечка, символи-малюнки

звуків, картки – символи звуків, картки для викладення схеми речення, аплікація букету з нарцисів та іграшкові сонечки (жучки), заготовки для індивідуальної роботи з буквою.

Хід заняття :

(Заняття проходить біля весняної абеткової галявинки)

Добрий день, мої малятка!

Заняття вже починаю.

Любі хлопчики й дівчатка!

Станьте дружно у півколо

Я вас щиро всіх вітаю

І озирніться всі навколо! *(Дод.1)*

Та цікаве й незвичайне

Діти! Що ви побачили незвичайного? *Сонечко. (Дод.2)* Так, сьогодні до нас на заняття завітало сонечко. Подивіться, будь ласка, всі на нього і скажіть, яке воно? *Ласкаве, ніжне, тепле.* Станьте на носочки і потягніться до сонечка, простягніть до нього свої долоньки і уявіть собі, як теплі сонячні промінчики зігрівають ваші долоньки, ваше обличчя. Ніжно, та дуже обережно, щоб не сполохнути сонячні промінчики погладьте своє личко пальчиками. Спочатку погладьте ось так чоло, потім щічки і підборіддя. Тепер відчуйте, як сонячне тепло проходить по всьому вашому тілу. Вам так гарно і приємно. А зараз на хвилиночку замружте оченята, щоб вони відпочили від дуже яскравого, сонячного світла. *(Дод.3)* А тепер знову подивіться на сонечко та скажіть : “Який у нього сьогодні настрій?” *Гарний, бо воно посміхається.* Так воно вітається з вами, заряджає і вас гарним настроєм і бажанням працювати. Тож давайте і ми посміхнемося сонечку.

Діти! А як ви гадаєте? Чому сьогодні до нас на заняття завітало це чудове сонечко? *(відповіді дітей)* Воно завітало до нас для того, щоб відсвяткувати разом з вами на нашій весняній абетковій галявинці день народження свого улюбленого звука. Та перш ніж почнеться свято, сонечко хоче познайомити вас зі своїм улюбленим звуком. А для цього – підготувало для вас багато цікавих ігрових вправ і завдань.

Завдання 1. Діти, я гадаю, що всім вам дуже цікаво, який же улюблений звук сонечка? Хтось уже здогадався? Якщо ні, то це ви дізнаєтеся одразу, коли визначите відразу перший звук у слові «сонечко». *Звук [с]*. Правильно, молодці діти, саме звук [с] і є улюбленим звуком нашого гостя і саме над цим звуком, ми і попрацюємо сьогодні на занятті. В кінці заняття познайомимося з буквою, яка позначає цей звук на письмі. А після заняття нас чекає веселе свято – День народження звука [с]. Та це буде потім.

А зараз сідайте за столики всі тихенько і давайте працювати гарненько!

Завдання 2. Згадати правильну артикуляцію звука [с].

А я вам трішечки допоможу і	Тепер, якщо на свій язик
віршик розкажу,	Холодним вітерцем подуєте –
У віршику підказка, як звук цей	То правильний чіткий звук [с]
вимовляти	відразу ви почуєте!
Тож слід вам всім послухати	Усміхнулось сонечко,
І все запам'ятати!	Усміхнулись ми,
Ваші губки посміхаються,	Зазвучала пісенька
Язик за нижні зубки упирається.	З веселим звуком [с]. (Дод. 4,а)

Молодці діти. Ви всі чітко і гарно промовили звук [с].

А хто з вас скаже, який це звук? *Приголосний.*

А чому? *Бо в ротику зустрічаємо перешкоду у вигляді зубів і язичка.*

А ще який він? *Твердий, глухий.*

Добре, і з другим завданням від сонечка ви справилися гарно! Діти, а ви знаєте, що звук [с] – це не тільки улюблений звук сонечка, а ще й це пісенька сердитого гусачка, розлюченої змії, пробитого м'ячика і насоса. (Дод. 4,б)

Завдання 3. Отже, слідуюче завдання від сонечка - це гра “Що навколо, як звучить, ти це спробуй повторить”. Я буду показувати предмет, а ви його зобразить і при цьому не забувайте чітко промовляти звук [с]. (*діти імітують зображені предмети*). Виконуючи попередні завдання ви скрізь працювали над твердим звуком [с]. А хто з вас скаже його м'яку пару? *Звук*

[с']. Діти, а ви знаєте, що звук [с'] – це пісенька веселого струмочка? (Діти чітко промовляють м'який звук [с'] імітуючи струмочок). (Дод.5)

Завдання 4. А зараз слідуюча гра від сонечка “Найуважніший”. Я буду промовляти слова, якщо ви почуєте слово з твердим звуком [с] – зобразите насосики, а якщо з м'яким – зобразите струмочок і проспіваете його пісеньку, а якщо в слові не буде ні звука [с], ні звука [с'] – розведете рученята в сторони. (Самокат, мак, сім, лак, сьомга, сітка, садівник, лев, оса, ліс, олівець, осінь).

Завдання 5. А зараз, сонечко хоче перевірити, як ви вмієте розгадувати загадки.

* Вона легесенька, мов булька і зветься повітряна ... (кулька).

Діти, як ви гадаєте, буває День народження без яскравих повітряних кульок? *Так, ні ...*

Щоб було чудове та веселе свято,

Кульок треба всім багато!

Сонечко теж підготувало на сьогоднішнє свято багато красивих повітряних кульок і на кожній – яскравий малюнок.

Тож мерщій малюнки розглядати,

Їх слова – назви промовляти.

Чітко скажемо слова :

санки, ананас, сова,

слива, сонечко, листок,

слон, автобус, собака, коса,

соловей, сосна, місток. (Дод.6)

Завдання 6. Діти, ви мабуть звернули увагу на те, що в назві кожного предмета є звук [с], тільки в кожному слові його місце різне. Давайте разом з вами визначимо місце звука [с] у кожному слові. Якщо звук [с] стоїть на початку слова – підніміть ліву ручку, якщо в кінці – праву ручку, а якщо в середині – зведіть долоньки разом.

Завдання 7. А зараз сонечко підготувало для вас сюрприз, до нас на заняття завітають його маленькі друзі, а хто саме, ви дізнаєтеся, коли відгадаєте загадку.

У червоного малятки
На спині краплини – цятки.

Чорні вуса, голова,
Любить лагідні слова.

Сонечко, райська комашка, сонячний жук.

І саме ці маленькі комашки допоможуть нам виконати наступне завдання.

Завдання 8. Визначити кількість складів у слові. Я буду називати слова і відстукувати його склади, а ви уважно слухайте і визначаєте їх кількість, а потім посадить на квіточку стільки сонечок, скільки складів у слові. (Дод. 7) Виконавши це завдання, у нас вийшли чудові привітальні листівки, які ми візьмемо з собою на День народження до звука [с].

Завдання 9. Знайти кульку, на якій назва зображеного предмета найкоротша, найдовша. *Слон, соловей, автобус.*

Завдання 10. Зробити звуковий аналіз слова «слон». (Дод. 8)

Завдання 11. А зараз найскладніше завдання від сонечка “Всезнайко” .

- * Повтори слово – назву транспорта, стільки разів, скільки вогників у світлофора .
- * Повтори слово – назву предмета , яка починається звуком [о], стільки разів, скільки голосних звуків в українській мові.
- * Повтори слово – назву птаха стільки разів, скільки вушок у двох зайчиків.
- * Повтори слово – назву фрукта стільки разів, скільки разів я плесну в долоньки.
- * Повтори слово – назву тваринки в зменшувально - ласкавій формі стільки разів, скільки у нього лапок або ніжок.
- * Повтори слово – назву дерева стільки разів, скільки звуків [с] у його назві.
- * Повтори слово – назву неживого предмета стільки разів, скільки зірочок на небі.

Дітки, вам сподобались завдання від сонечка? *Так.* Тоді давайте подякуємо своїми посмішками сонечку за цікаві завдання і складемо про нього речення.

Завдання 12. Діти складають речення з різною інтонацією і викладають відповідні їм схеми. *(На небі світить яскраве сонечко).* (Дод. 9)

А як ви гадаєте, чому звук [с] найулюбленіший звук Сонечка? *Бо слово Сонечко починається саме цим звуком.* Правильно! А ще тому, що слово серце теж починається цим звуком. І коли в серце людини потрапляє сонячне світло - воно стає сонячним, а людина щасливою! А ще тому, що :

З “с” світанок настає,	Дитинчатком золотим.
В дім він світло всім несе.	Сонечка – це всі ви наші діти.
З ним і сонечко встає,	Світло вам у світ вносити!
І діточки всі пам’ятають,	Скарб і сила наша в вас,
Як їх мами називають.	Ми турбуємось про вас!
Любим сонечком своїм –	

І бажаємо, щоб ви завжди були сердечними, сонячними та щасливими!
Вам сподобався звук [с]? *Так*

А зараз підійшов час познайомитися з буквою, яка позначає звуки [с] та [с’] на письмі.

На хвості сорока звістку принесла,
“Невідома буква у буквар прийшла!”
Засміялось сонце з висоти небес:
“Дивна незнайомка – це є буква “с”.

Знайомство дітей з буквою *С.* (Дод.10)

Тепер наше заняття підходить до кінця. Ми познайомилися з улюбленим звуком сонечка та буквою, яка позначає цей звук на письмі і зараз вже час збиратися на День народження! А чи можна йти на свято без подарунка? *Ні.* Тож давайте зараз кожен з вас самостійно зробить подарунок для іменинника. (Викладання букви “с” з різних матеріалів) (Дод.11)

Гарно ви попрацювали ,
Звук [с] та букву ви запам’ятали.

А тепер відпочиваймо,
Веселе свято починаймо!

Діти проходять на святкову абеткову галявинку, де їх чекає сюрприз – пиріг у вигляді букви “С”. (Дод.12)

